

Vnitřní hlas.

Takzvaný „vnitřní hlas“, to duchovní v člověku, jemuž může naslouchat, je cit!

Ne nadarmo říká lidové rčení: „První dojem je vždy správný.“ Tak jako ve všech takovýchto i podobných pořekadlech a rčeních spočívá hluboká pravda, tak je tomu i zde. Pod dojmem rozumí se vždy cit. Co člověk například cítí při prvním setkání s jemu doposud cizím člověkem, je buď určitý druh varování k ostražitosti až k úplnému odpuzování, nebo něco příjemného až k celkovým sympatiím, v mnoha případech taktéž lhostejnost. Když se tento dojem během rozhovorů a dalšího styku vlivem rozumového úsudku odsune nebo zcela setře, takže se objeví myšlenka, že původní vjem byl falešný, tak téměř vždy ukáže se na konci takové známosti správnost nejprvnějšího dojmu. Často k trpké bolesti těch, kteří se rozumem dali uvést v omyl předstíraného založení jiných lidí.

Cit, který není vázán na prostor a čas a je ve spojení se stejnorodým, duchovním, věčným, ihned poznal v druhém pravý druh a nenechal se ošálit obratností rozumu.

Omyl je u citu úplně vyloučen.

Vyskytuje se to tak často, že jsou lidé zmýleni, avšak jsou jen dva důvody, které mají omyl za následek: Buď rozum, nebo pocit!

Jak často slýcháváme také říkat: „V této nebo v tamté věci

jsem se jednou dal vést svými pocity a to jsem dopadl. Člověk má přece jen stavět na rozumu!“ Takoví dopustili se chyby, považovali pocit za vnitřní hlas. Pějí na rozum chválu a netuší, že právě ten při pocitech hraje velkou roli.

Proto bděte! Pocit není cit! Pocit vychází z hrubohmotného těla. Toto vytváří pudy, které řízeny rozumem nechají vzniknout pocitu. To je velký rozdíl proti citu. Společná práce pocitu a rozumu však rodí fantazii.

Máme tedy na straně duchovní jen nad prostor a čas povznesený cit ¹⁾. Na straně pozemské v první řadě na prostor a čas vázané hrubohmotné tělo. Z tohoto těla vychází pudy, které skrze spolupráci rozumu vzbuzují **pocity**.

Rozum, produkt na prostor a čas vázaného mozku, je schopen jakožto nejjemnější a nejvyšší hmotné spoluprací s pocity vytvářet **fantazii**. Fantazie je tak výsledkem společné práce pocitu s rozumem. Ona je jemnohmotná, ale **bez** duchovní síly. Z toho důvodu může fantazie být jen **zpětně působící**. Je schopna ovlivnit vždy jen pocit vlastního zploditele, nikdy však nemůže být zdrojem síly pro jiné. Účinkuje tedy jen **zpětně** na pocit toho, jenž fantazii vytvořil, může rozhořet jen **vlastní** nadšení, nikdy však nemůže účinkovat na okolí. Tímto je jasně zřejmý znak nízkého stupně. Jinak je tomu s citem. Ten nese duchovní sílu v sobě, tvořivou a oživující, a účinně tím vyzařuje na jiné, tyto strhuje a přesvědčuje.

Máme tedy na jedné straně cit a na straně druhé tělo - pudy - rozum - pocit - fantazii.

Cit je čistě duchovní, stojí nad prostorem a časem. Pocit je

jemná hrubohmotnost, závislá na pudu a rozumu, tedy na nižším stupni.

Navzdory této jemné hrubohmotnosti pocitu nemůže však **nikdy** nastat **smísení** s duchovním citem, tedy také žádné zkalení citu. Cit zůstane vždy čistý a zůstane jasný, neboť je duchovní. Bude také vždy lidmi jasně cítěn nebo „slyšen“, jestliže ... je to skutečně cit, který mluví! Převážná část lidstva se tomuto citu uzavřela, zatímco pocit před sebou rozprostřela jako hutný obal, stěnu, a pak mylně považovala pocit za vnitřní hlas, čímž prožila mnoho zklamání a o to víc se pak spoléhala jen na rozum, netušíc, že by mohla být oklamána právě spolupůsobením rozumu. Z tohoto omylu odmítá ukvapeně všechno duchovní, které s těmito zkušenostmi nemá absolutně co dělat, a přimyká se ještě více k méněcennému.

Základní zlo je také zde stejně jako v mnohém jiném znovu a znovu v dobrovolném podřízení se těchto lidí na prostor a čas vázanému rozumu!

Člověk, který se zcela podrobuje svému rozumu, podrobuje se tím také úplně **omezení** rozumu, který je jakožto produkt hrubohmotného mozku pevně vázán na prostor a čas. Tímto se pak člověk přiková zcela jen k hrubohmotnosti.

Všechno, co člověk učinil, vzešlo od něj a dobrovolně. Není tedy snad spoután, ale spoutává se sám! Nechává se ovládat rozumem (neboť kdyby sám nechtěl, tak by se to nikdy nemohlo stát), který ho svým uzpůsobením svazuje také s prostorem a časem, a to, co je nad prostorem a časem, mu nedovolí již více poznat a tomu rozumět. Proto pokládá se při tom přes cítění, které je nad prostorem a časem, vlivem zúžené chápavosti hutný

obal, hranice pevně vázaná na prostor a čas, a člověk proto buď již vůbec nic nemůže slyšet, jeho „čistý vnitřní hlas“ se ztrácí, nebo je ještě schopen namísto citu „slyšet“ s rozumem související pocit.

Vytváří se falešná představa, říká-li se: Pocit utlačuje čistý cit; neboť není nic silnějšího než cit, je tou nejvyšší silou v člověku, nemůže být nikdy potlačen něčím jiným nebo jen omezen. Správnější je říci: člověk se činí neschopným k tomu, aby citění poznal.

Selhání spočívá vždy jen v člověku samotném, nikdy v síle nebo slabosti jednotlivých darů; neboť právě základní dar, vlastní síla, to v člověku ze všeho nejsilnější, jež v sobě nese veškerý život a je nesmrtelné, je dáno každému jednotlivci **stejně!** Tím není nikdo před nikým upřednostněn. Všechny rozdíly spočívají výlučně v **používání!**

Také nemůže tento základní dar, nesmrtelná jiskra, nikdy být zkalen nebo znečištěn! Zůstane čistým rovněž v největším bahně. Musíte jen roztrhnout obal, jímž jste se skrze dobrovolné omezení schopnosti chápání sami zahalili. Pak bude nezměněně právě tak čistě a jasně planout vzhůru, jak tomu bylo na počátku, rozvine se svěží a silná a spojí se se Světlem a duchovnem! Radujte se tomuto pokladu, jenž nedotknutelný ve vás spočívá! Nezáleží na tom, zda budete vašimi bližními shledáni jako cenní či nikoliv! Každá špína, která se jako hráz nahromadila kolem této duchovní jiskry, může být odhozena poctivým dobrým chtěním. Vykonali-li jste pak tuto práci a poklad opět uvolnili, tak jste právě tak cenní jako kdokoliv jiný, kdo ho nikdy nezakopal!

Avšak běda tomu, kdo se trvale a z pohodlnosti tvrdošíjně

uzavírá chtění k dobru! Jemu bude v hodině Soudu tento poklad odňat a tím přestane žít.

Proto se probudte vy, kteří se udržujete uzavřeni, vy, kteří jste na své citění položili plášť rozumu omezující schopnost chápání! Dávejte pozor na hlasy k vám doléhající! Ať už je to silná bolest, mocný duševní otřes, velký zármutek, nebo veliká, čistá radost, které jsou schopny odhodit zatemňující příkrov nízkých pocitů, nenechte nic takového přejít kolem vás nadarmo. Jsou to pomoci, které vám ukazují cestu! Snazší to není, když teprve na to čekáte, ale když začnete s vážným chtěním ke všemu dobrému a k duchovnímu vzestupu. Tímto stane se oddělující vrstva brzy znovu tenčí a lehčí, až se nakonec rozplyne a i nadále čistá, neposkvrněná jiskra vzplane jako šlehající oheň. Přece však tento první krok může a musí vzejít **jen od člověka samotného**, jinak mu nemůže být pomoheno.

Přítom musíte přísně rozlišit mezi přáním a chtěním. S přáním není vykonáno ještě nic, to nestačí k žádnému pokroku. Musí to být chtění, které také podmiňuje čin, jenž v sobě již nese. S vážným chtěním čin již začíná.

I když také tak mnohý člověk musí při tom jít po mnohých postranních cestách, poněvadž se dosud vázal jen na rozum, přece se toho však nemusí bát. Také on zvítězí! Je pro něj nutné zjasnění jeho rozumu, v jednotlivých prožitích všech postranních cest postupně všechno brzdící odložit a vykoupit se.

Proto odvázně vpřed. S vážným chtěním vede nakonec k cíli každá cesta!

Přednáška: [86. Cit.](#)